

COD APEL / INTRARE / IESIRE

Apelul subrutinelor este format din trei etape: cod apel, cod de intrare și cod de ieșire. În momentul apelării unei funcții, sunt necesari anumiți pași pentru ca programul să funcționeze optim. Deși acțiunile depind în funcție de convenția de apel a subrutinei apelate, etapele rămân aceleași.

Codul de apel pregătește și efectuează apelul unei subrutine. Responsabilitățile apelantului constau în:

1. salvarea resurselor volatile (EAX, ECX, EDX, EFLAGS), presupunând că toți regiștrii își vor modifica valorile în subrutină; acest lucru se poate face cu ajutorul instrucțiunii `pushad`, care pune pe stivă toți regiștrii.
2. asigurarea faptului că ESP este aliniat, $DF=0$
3. pregătirea argumentelor pe stivă conform convenției folosind instrucțiunea `push dword parametru`
4. efectuarea apelului cu adresă de revenire (call)

exemplu: segment code use 32:

```
start:
    mov ecx, 10
    xor eax, eax
    repeta:
        push eax } salvarea resurselor volatile
        push ecx }
        push eax
        push dword format } pregătirea parametrilor
        call [printf] → efectuarea apelului
        add esp, 2*4

        pop ecx } restaurarea resurselor volatile
        pop eax }
        inc eax }
    loop repeta
```

Codul de intrare este codul scris la începutul unei subrutine.
Responsabilitatea revine apelatului de a îndeplini următoarele sarcini:

1. crearea unui cadru de stivă nouă folosind seria de instrucțiuni
push ebp și mov ebp, esp
2. alocarea de spațiu pentru variabile locale prin scăderea
numărului de octeți necesari din ESP.
3. salvarea unei copii a resurselor nevolatile modificate (push)

exem

~~Exemplu: se cere să se calculeze a+b+c:~~

~~operație:~~

~~push ebp~~

~~mov ebp, esp~~

~~} crearea cadrului de stivă~~

~~mov eax, [ebp+8]~~

~~add eax,~~

~~mov ebx, [ebp+12]~~

~~mov ecx, [ebp+16]~~

~~add eax, ebx~~

~~sub ebx, ecx~~

~~mov esp, ebp~~

~~pop ebp~~

~~ret~~

exemplu: - suma numere:

push ebp

mov ebp, esp

} crearea cadrului de stivă

mov eax, [ebp+8]

mov ebx, [ebp+12]

add eax, ebx

mov esp, ebp

pop ebp

ret

Codul de ieșire este codul scris la finalul unei subrutine apelate.
Responsabilitatea revine apelantului de a :

1. restaura registrilor volatile;
 2. elibera variabilele locale ale subrutinei;
 3. elibera cadrul de stivă;
 4. reveni din subprogram și elibera de pe stivă parametrii:
- dacă este de tip CDECL, se folosește instrucțiunea `ret`, iar în subprogr. apelant se scrie `add esp, dimensiune - argumente`, iar dacă este de tip STDCALL se scrie `ret dimensiune - argumente`.

Excepționând resursele volatile și rezultatele directe ale funcției, starea programului după acești pași ar trebui să reflecte starea inițială.

Cadrul de stivă este o structură de date stocată în stivă, de dimensiune fixă, pt. o subrutină dată, care conține parametri pregătiți de apelant în codul de apel, adresă de revenire, copii ale surselor volatile folosite de acea subrutină și variabile locale.

Convenția CDECL, specifică limbajului C, implică transmiterea param. prin împingerea pe stivă în ordinea inversă declarării (de la dreapta la stângă), returnarea rezultatului în `EAX` sau `EDX:EAX`, resursele volatile `EAX`, `ECX`, `EDX`, `EFLAGS` și responsabilitatea apelantului de a elibera argumentele de pe stivă.

Convenția STDCALL este asemănătoare convenției CDECL, însă există două diferențe importante între cele două : convenția STDCALL impune un număr fix de parametri, iar eliberarea argumentelor o face funcția apelată.

CONCEPTUL DE DEPĂȘIRE

de nivelul procesorului și al limbajului de asamblare, depășirea este o condiție matematică ce exprimă faptul că rezultatul UOE nu încapă în spațiul rezervat acestuia sau rezultatul nu aparține intervalului de reprezentare admisibil pe acea dimensiune sau că operația efectuată este un nonsens matematic.

Pentru a fi tratate aceste cazuri de depășire, arhitectura x86 pune la dispoziție două flaguri din registrul EFlags care semnalizează depășirile:

1. Carry Flag (CF), flagul de transport, semnalizează depășirea în cazul interpretării fără semn. Are valoarea 1 dacă în cadrul UOE s-a efectuat un transport în afara domeniului de reprezentare admis pe dimensiunea respectivă și 0 în caz contrar.

2. Overflow Flag (OF) semnalizează depășirea în cazul interpretării cu semn. Are valoarea 1 în cazul în care în cadrul UOE s-a produs un transport, 0 în caz contrar.

I. Adunarea:

Depășirea intervine dacă una din cele două reguli de depășire la adunare se aplică: dacă suma a două nr. pozitive este negativă sau dacă suma a două nr. negative este pozitivă.

Vom analiza adunarea în interpretarea fără semn, adică vom stabili valoarea lui CF.

exemplu: i) `mov ah, 100`
`mov al, 200`

`add ah, al`

; CF=1, deoarece suma va fi 300, însă cum adunarea se efectuează pe 8 biți, domeniul admis de reprezentare este $[0, 255]$, iar $300 \notin [0, 255]$, deci se va efectua scăderea $300 - 256 = 44$, obținându-se adevărata valoare a adunării (nonsens matematic)

ii) mov al, 100

mov ah, -1

add al, ah

; CF=1, deoarece -1 se transformă în nr. fără semn,
 $256-1=255$, iar rezultatul sumei va fi $355 > 255$

A doua interpretare de analizat este cea cu semn, adică
vom stabili valoarea lui OF:

exemple: i) mov al, 100

mov ah, 100

add al, ah

; OF=1, deoarece $200 \notin [-128, 127]$

ii) mov al, 20

mov ah, -1

add al, ah

; OF=0, $19 \in [-128, 127]$

II. Scăderea:

În interpretarea fără semn, CF va fi setat dacă există un
împrumut de la o poziție care nu există, altfel spus dacă rezultatul
nu aparține intervalului de reprezentare.

exemple: i) mov al, 100

mov ah, 101

sub al, ah

; CF=1, $100-101=-1 < 0$

ii) mov al, 100

mov ah, -1

sub al, ah

; CF=1, $100-(-1)=100-(256-1)=-155 < 0$

În interpretarea cu semn, OF va fi setat în unul dintre următoarele cazuri: pozitiv - negativ = negativ sau neg - poz = poz

exemple:

i) `mov al, 100`

`mov ah, -100`

`sub al, ah`

; OF=1, $100 - (-100) = 200 > 127$

ii) `mov ah, 100`

`mov al, 156`

`sub ah, al`

; OF=1, $100 - 156 = 100 - (156 - 256) = 200 > 127$

Necesitatea de a avea două flaguri se datorează faptului că un rezultat are două interpretări în baza 10, una cu semn și alta fără semn, fiecare având domenii de reprezentare diferite pe o dimensiune.

III. Înmulțire:

Pentru operația de înmulțire nu există o depășire reală, întrucât spațiul rezervat este dublu față de cel al operanzilor, adică $\text{byte} * \text{b} = \text{w}$, $\text{w} * \text{w} = \text{dw}$, $\text{dw} * \text{dw} = \text{qdw}$. Sunt situații în care rezultatul înmulțirii încapă în același interval cu operanzii, iar $CF=OF=0$. Cele două flaguri sunt setate doar dacă rezultatul încapă doar pe o dimensiune dublă, cea prevăzută de sintaxa `mul` și `imul`.

exemple: i) fără semn:

`mov al, -1`

`mov ah, 2`

`mul ah, al`

; OF=CF, $-1 * 2 = (256 - 1) * 2 = 255 * 2 > 255$

ii) cu semn:

`mov al, -1`

`mov ah, -2`

`imul al, ah`

; OF=CF=0, întrucât $-2 \in [-128, 127]$

IV. Împărțirea:

Pt. operația de împărțire, CF și OF nu sunt definite. În cazul în care rezultatul nu încapă în spațiul alocat, se produce „depășirea” la împărțire, cu efect run-time error și se emite mesajul „Division by zero”

exemple: i) `mov ax, 4096`
`mov bl, 2`
`div bl`

; division overflow, deoarece în al va fi câtul împărțirii, adică 2048, iar $2048 \notin [0, 255]$

ii) `mov ax, 20000`
`mov bl, 2`
`idiv bl`

; division overflow, $10.000 \notin [-128, 127]$

Există mai multe metode prin care programatorul poate ține cont de aceste depășiri. Asamblorul ne oferă două instrucțiuni specifice pentru adunare și scădere: ADC (add with carry) și SBB (scădere cu carry) în care se ține cont de transportul existent în flaguri.

În general nu se ține cont de carry, însă atunci când avem un număr salvat în DX:AX și altul în CX:BX, adunarea celor două se face astfel:

`add ax, bx`
`adc dx, cx`

EXPLICARE ȘI EXEMPLIFICARE NOTIUNI

Adresa de memorie reprezintă un identificator unic al poziției unei locații de memorie pe care procesorul o poate accesa pt. citire sau scriere. Spre exemplu, pentru memoria flat, primul element din memorie va avea adresă 32 de 0 (pe 32 de biți).

Segmentul de memorie este o diviziune logică a memoriei unui program, caracterizată prin adresă de bază (început), limită (dimensiune) și tip. Exemple: * code segment (conține instrucțiunile mașinii), data segment (date asupra cărora se acționează în conformitate cu instrucțiunile), stack segment, extra segment.

Offset sau deplasamentul reprezintă numărul de octeți adăugați la o adresă de bază / nr. de octeți aflați între începutul segmentului și locația în cauză.

Exemplu:

segment data:

a db 1 → a are offset 0 (raportat la \$\$\$)

b dw 2 → b are offset 1

Specificare de adresă este o pereche formată dintre un selector de segment și un offset. Exemplu: mov eax, [DS:a] → pune adresa EAX a lui a

Mecanismul de segmentare este un proces de împărțire a memoriei în diviziuni fizice, menite să deservască același scop. Exemplu: * cel de la segmentul de memorie.

Adresa liniară este formată din bază + offset.

$a_7 a_6 a_5 a_4 a_3 a_2 a_1 a_0 = b_7 b_6 b_5 b_4 b_3 b_2 b_1 b_0 + 0x06050403020100$

exemplu: avem baza 2000h și offset 1000h = adresa liniară 3000h

Model de memorie flat ≠ fi toate segmentele încep de la 0 (bloc continuu). Exemplu: modul protejat x86 utilizează modelul de memorie flat.

Adresa fizică efectivă reprezintă rezultatul final al segmentării în memoria fizică

Adresa FAR - se indică explicit un selector de segment, aşadar adresa FAR este o specificare completă de adresă care poate fi specificată concret printr-o variabilă constantă, printr-un registru-segment: specificare-offset sau FAR [variabilă] (conţine 6 octeţi care construiesc adresa)

Adresa NEAR este formată doar din offset, segmentul se adaugă implicit. Exemplu: `mov eax, [v]`

Adresă bazată = intervin registrii de bază

Exemplu: `mov eax, [ebx]`

Adresă directă = implică doar operanţi direcţi şi imediaţi

exemplu: `mov eax, [a+4]`

Adresare indirectă = care nu e directă

exemplu: `mov ax, [ebx+v+4]`

Adresare indexată = intervin registrii index (şi implicit scală)

exemplu: `mov eax, [2 * eax]`

Reguli implicite de asociere între offset şi reg. segment:

- CS: pt. `jmp, call, ret` ex: `jmp eticheta`
- SS: în adresări `sib` ce foloseşte `EBP` sau `ESP` drept bază
ex: `mov ax, [ESP]`
- DS: pt. restul accesărilor de date
ex: `mov ax, [EBP+ECX+4]`

FLAGURI :

I. Un flag este un indicator reprezentat pe un bit, iar configurația registrului de flaguri oferă un rezumat sintetic al execuției fiecărei instrucțiuni. Arhitectura x86 dispune de acest registru, registrul EFLAGS, reprezentat pe 32 de biți, din care doar nouă sunt utilizați în mod uzual: CF, OF, ZF, PF, IF, DF, SF, AF, TF. Acestea se împart în două categorii: flaguri setate ca urmare a ultimei operații efectuate (CF, OF, ZF, SF, AF, PF) și flaguri setate ulterior de programator (CF, DF, TF, IF).

1. Carry Flag (CF) este un flag de transport și semnalizează depășirea în cazul interpretării fără semn în baza 10. Acesta ia valoarea 1 dacă în cadrul VOE s-a efectuat un transport în afara domeniului de reprezentare admis pe dimensiunea respectivă și 0 în caz contrar. Ulterior, CF este un flag care poate fi setat de programator, întrucât dispunem de două instrucțiuni pentru calculul cu transport: ADC (add with carry) și SBB (scădere cu carry). Limbajul de asamblare pune la dispoziție 3 instrucțiuni de setare al acestui flag: CMC (clear CF, $CF=0$), STC (set CF, $CF=1$) și CMCL (complement CF, $CF=1 \rightarrow CF=0$ sau $CF=0 \rightarrow CF=1$).

exemple : i) `mov ah, 100 ; ah = 100`

`mov al, 200 ; al = 200`

`add ah, al`

; $CF=1$, întrucât $100+200=300 > 255$,

deci nu aparține intervalului admis pe octet

ii) `mov al, 100 ; al = 100`

`mov ah, -1 ; ah = 255`

`add al, ah`

; $CF=1$, întrucât $100+(-1) = 100+(256-1) = 366 > 255$

Ca și regulă generală, un număr negativ se transformă în număr fără semn prin scăderea celui număr din cardinalul intervalului de reprezentare; în cazul unui octet, intervalul de reprezentare este $[0, 255]$, iar cardinalul este 256.

exemple: i) `mov al, 100`
`mov ah, 101`
`sub al, ah`
 ; CF=1, întrucât $100 - 101 = -1 < 0$

ii) `mov al, 100`
`mov ah, -1`
`sub al, ah`
 ; CF=1, întrucât $100 - (-1) = 100 - (256 - 1) = -155 < 0$

2. Overflow Flag (OF) este tot un flag de transport, însă acesta semnalizează depășirea în cazul interpretării cu semn. Are valoarea 1 în cazul în care în cadrul UOE s-a produs un transport în afara domeniului de reprezentare al rezultatului și 0 în caz contrar.

Ca și regulă generală, dacă un număr ^{pe octet} aparține domeniului $[-127, 255]$, acesta se aduce în intervalul de reprezentare admis de un octet prin scăderea cu 256. Această operație nu schimbă CF/OF pe 0.

exemple: i) `mov al, 100`
`mov ah, 100`
`add al, ah`
 ; OF=1, pentru că $100 + 100 = 200 > 127$

ii) `mov al, -100`
`mov ah, 156`
`add al, ah`
 ; OF=1, întrucât $-100 + 156 = -100 + (156 - 256) = -100 - 100 = -200 < -128$

exemplu : i) `mov al, 100`
 (sub) `mov ah, -100`
`sub al, ah`
 ; OF=1, $100 + 100 = 200 > 127$

ii) `mov ah, 100`
`mov al, 156`
`sub ah, al`
 ; OF=1, $100 - 156 = 100 - (156 - 256) = 100 + 100 = 200 > 127$

Necesitatea de a avea două flaguri a se ocupa cu determinarea cazurilor de depășire se datorează faptului că un rezultat are două interpretări în baza 10, una cu semn și alta fără semn, fiecare având domenii de reprezentare diferite pe o dimensiune.

Pentru operația de înmulțire, nu există o depășire reală, întrucât spațiul rezervat este dublu față de cel operanzilor, adică `byte * byte = word`, `word * word = dword`, `dword * dword = qword`.

exemplu : i) fără semn :
`mov al, -1`
`mov ah, 2`
`mul al, ah`
 ; OF=CF=1, întrucât $-1 * 2 = (256 - 1) * 2 = 255 * 2 > 255$

ii) cu semn :
`mov al, -1`
`mov ah, 2`
`imul al, ah`
 ; OF=CF=0, întrucât $-2 \in [-127, 127]$

Pentru operația de împărțire, CF și OF nu sunt definite. În cazul în care rezultatul nu încapă în spațiul alocat, se produce „depășirea” la împărțire, cu efect `run-time error` și se emite o eroare de tipul „Division by zero”.

3. Parity Flag (PF) este folosit, de cele mai multe ori, în transmisii de date pentru a nu se pierde biții. Acesta verifică dacă există un număr impar de biți 1 în octetul cel mai puțin semnificativ al reprezentării rezultatului VOE.

4. Auxiliary Flag (AF) reține valoarea transportului de ca bitul 3 la bitul 4

5. Zero Flag (ZF) indică dacă rezultatul VOE este 0 sau nu. Acest flag nu se setează la înmulțire și împărțire indiferent de rezultat. Astfel, pentru adunare și scădere, $ZF=1$ dacă rezultatul VOE este 0 și $ZF=0$ în caz contrar.

exemple: i) `mov al, 15`

`mov ah, 241`

`add al, ah`

; $ZF=1$, deoarece $241+15=256=256-256=0$

(256 nu încapă pe un byte, deci se salvează doar ultimii 8 biți)

6. Sign Flag (SF) indică bitul de semn al rezultatului VOE. Rezultatul va fi adus la intervalul de reprezentare admisibil. Astfel, $SF=1$ dacă rezultatul VOE este strict negativ și $SF=0$ dacă este pozitiv.

exemple: i) `mov al, 10`

`mov ah, -1`

`add al, ah`

; $SF=0$, pt. că $10-1=9 \in [-128, 127]$, $9 > 0$

ii) `mov al, -2`

`mov ah, -3`

`add ah, al`

; $SF=1$, $-2-3=-5 < 0$

Pentru înmulțire, scădere

1. Dacă
5.
7. Trap Flag (TF) este un flag de depanare, folosit la scrierea unui debugger. Acesta nu poate fi modificat de către programator pentru evitarea setării accidentale a valorii lui. Dacă TF=1, atunci mașina se oprește după fiecare instrucțiune.

8. Interrupt Flag (IF) este un flag de întrerupere folosit pt. secțiuni critice: când IF=1, se oprește rularea oricărui alt proces. Deși nu poate fi setat sub 32 de biți, acesta putea fi modificat de către programator la programarea sub 16 biți cu ajutorul a două instrucțiuni: CLI (clear IF, IF=0) și STI (set IF, IF=1).

9. Direction Flag (DF) este un flag de direcție utilizat, de cele mai multe ori, la lucrul cu șiruri. Dacă DF=1, atunci șirul s-ar parcurge de la dreapta la stânga, altfel șirul s-ar parcurge de la stânga la dreapta. Programatorul poate modifica valoarea acestor două flaguri cu ajutorul instrucțiunilor CLD (clear DF, DF=0) și STD (set DF, DF=1).

Limbaajul de asamblare pune la dispoziție două instrucțiuni de transfer de uz general pentru registrul EFlags și anume PUSHF/PUSHFD pentru depunerea registrului pe stivă și POPF/POPCD pentru extragerea vârfului stivei și stocarea în EFlags.

Folosind cele două instrucțiuni, putem memora registrul EFlags în EAX, urmând ca programatorul să poată manipula valorile din flaguri după cum dorește:

```
PUSHF ; se pune EFlags pe stivă  
POP EAX ; se extrage vf. stivei și se pune în EAX  
... ; instrucțiuni de modificare a valorilor  
PUSH EAX  
POPF
```